

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Social	اجتماعی
--------	---------

نویسنده: سلین شکو هی

فرستنده: عثمان حیدری

۱۲ جولای ۲۰۱۴

در پرستشگاه فوتبال

باز هم فوتبال صدها میلیون نفر را در سراسر دنیا پای صفحه تلویزیون میخکوب کرده تا رنج کار، غم نان یا درد روزمرگی را برای ساعتی در جشنواره جام جهانی فراموش کنند؛ فکر پیروزی و شکست در نبردهای زندگی واقعی را کنار بگذارند و به جای آن با موفقیت «مسی» خوش باشند یا شریک ناکامی «رونالدو» شوند. احتمالاً سال پیش که اخبار اعتراضات خیابانی صدها هزار تهیدست و جان به لب رسیده به رسانه ها راه پیدا کرد بسیاری از همین «جن زدگان» فوتبال با توده های معترض برزیلی در معرکه گلوله پلاستیکی و گاز اشک آور و باتوم و شعار و سنگ و کوکتل مولوتف هم ذات پنداری می کردند. احتمالاً به حقانیت آن مبارزات - مانند مبارزات خودشان - باور داشتند و حس می کردند که سرمایه داری حاکم بر برزیل مثل نظام طبقاتی حاکم بر خودشان ضد مردمی و بیرحم و فاسد است. اما حالا ترجیح می دهند به آن صحنه ها فکر نکنند. شاید هم نگران این هستند که مبدا دوباره خیابان های برزیل دستخوش آشوب شود و جام جهانی نتواند ادامه یابد. این موقعیت ذهنی را سیستم سرمایه داری حاکم بر دنیا با ایدئولوژی برتری جویانه ناسیونالیستی اش، با الگوسازی ها و قهرمان پروری های قلابی اش، با امتیزه کردن مردم و سیاست زدائی از اندیشه و عمل محرومان، با مغزشوئی شبانه روزی رسانه هایش، شکل می دهد. تحت این سیستم، ورزش و مشخصاً فوتبال که می تواند عرصه دوستی و همبستگی میان توده ها باشد، به پرورش و سرزندگی جسم و روان انسان کمک کند و تماشای آن باعث تفریح و هیجان و محرک اندیشه باشد، به ابزار رقابتی خُرد کننده و برتری جویانه تبدیل شده که عمدتاً حال و هوای «ماچو» دارد. تحت سیستم سرمایه داری، فوتبال نیز افیون مردم است.

به برزیل برگردیم. نه به ورزشگاه های پُر جمعیتی که به هر زوری بود برای جام جهانی سر هم بندی اش کردند بلکه به آنچه در اقتصاد این کشور می گذرد و سرنوشت میلیون ها زن و مرد را رقم می زند. دولت برزیل وعده می دهد که برگزاری جام جهانی با افزایش درآمدهای مالیاتی، رونق گردشگری، تولید مشاغل جدید و افزایش درآمد بخش حمل و نقل عمومی، یک باره بر تولید ناخالص ملی خواهد افزود.

واقعیت اما غیر از این است. برگزاری جام جهانی در ۱۲ شهر از سرزمین پهناور برزیل با شهرها و شهرک ها و روستاهای ریز و درشتش، حتی در زمینه هایی که دولت وعده اش را داده تأثیرات محدودی خواهد داشت. افزایش درآمدها تنها بر زندگی قشرهای محدودی از مردم در مناطق محدود - آن هم به شکل موقت - تأثیر خواهد گذاشت. سود اصلی را مثل همیشه مافیای «فیفا»، شرکت های عظیم بین المللی که تبلیغاتشان را دور تا دور ورزشگاه ها یا بر رخت بازیکنان و

مربیان می‌بینیم، سرمایه‌داری دولتی و سرمایه‌های خصوصی و پیمانکاران عمدتاً فعال در بخش ساختمان و خدمات برده‌اند.

بخش بزرگ مشاغل که در این دوره حول برگزاری جام جهانی ایجاد شده نیز بعد از اختتام مسابقات ناپدید خواهد شد. میزان سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها جهت برگزاری جام جهانی در برزیل ۱۰/۵ میلیارد دلار بوده که ۸۵ درصد آن را دولت تأمین کرده است. این هزینه هنگفت معنایی جز کاستن از هزینه‌های مربوط به خدمات عمومی توسط دولت ندارد. یکی از نکات مطرح شده از جانب معترضان به برگزاری جام جهانی در برزیل این بود که «مردم به بیمارستان بیشتر احتیاج دارند تا ورزشگاه». البته دولت به اصطلاح مردمی برزیل که رئیس‌جمهورش هنوز خود را «چپ» می‌داند ادعا می‌کند که ۱۰/۵ میلیارد دلار نسبت به حجم سرمایه اختصاص داده شده برای «برنامه شتاب دادن به رشد اقتصادی» رقم کوچکی است. با وجود این، مردم در بسیاری از عرصه‌ها می‌بینند که پیشرفت پروژه‌های عمرانی در برخی شهرستان‌ها کند یا مختل شده است.

آنچه جام جهانی برای مردم ۱۲ شهر محل برگزاری مسابقات بر جا خواهد گذاشت ساختمان‌های پر هزینه و بلااستفاده‌ای است که به «فیل‌های سفید» مشهور شده و نمونه‌اش را در کشور پرتغال بعد از میزبانی بازی‌های قهرمانی اروپا در سال ۲۰۰۴ دیدیم. ورزشگاه گول پیکری که امروز در شهر «مانائوس» در قلب جنگل آمازون بر پا شده بدون شک هیچ استفاده‌ای در آینده نخواهد داشت. چرا که در آن منطقه، هیچ زمینه‌ای برای ادامه مسابقات فوتبال وجود ندارد. به گفته روماریو یکی از اسطوره‌های فوتبال برزیل و از منتقدان برگزاری این مسابقات پر هزینه در کشورش: «شاید بعدها از مجتمع‌هایی که برای جام جهانی در خود پایتخت ساخته‌اند برای برگزاری گاه به گاه کنسرت‌های موسیقی استفاده شود. غیر از این اگر کسی بگوید که اینها استفاده‌ای دارند چوک می‌گوید.»